

Meie puravikke 11

ROHEKAS SAMETPURAVIK

Xerocomus subtomentosus

Kübar oliiv-hallikaspruun, harva puhaspruun, sametjas, läbimõõt kuni 10 cm. Torukesed ere- kuni väävelkollased, jalale otse või nõgusalt, tihti hambaga külge kasvanud; poorid suured, nurgelised, vajutamisel muutuvad kohe sinakasrohelisteks. Jalg kollakaspruun, tipus ja alusel helekollakas, teralisviltjas, kuni 10 x 1,5 cm. Seeneliha valkjaskollane, puuvilja lõhnaga. Eospulber oliiv- kuni ookerpruun. Eosed käävjas-ellipsoidsed, 12–14 x 5 µm.

Leht- ja segametsades, sageli. VII–XI. Söödav värskest.

Sarnane liik: *Xerocomus ferrugineus*.

FOTOD: VELLO LIIV

Xerocomus ferrugineus

Sünonüüm *X. spadiceus*

Kübar rohekaskollane, hele- kuni tume-oliivpruun, servas heledam, poolkerajas kuni kumer, kuiv, sametjas, harva lõhenev, läbimõõt kuni 13 cm. Torukesed kuld- kuni rohekaskollased, nõgusalt jalale külge kasvanud; poorid sama värvusega, laiad, noorelt ümarad, hiljem nurgelised, vajutamisel ei muuda värvust. Jalg kreemikas või pruunikas, noorelt peaaegu paljas, hiljem kaetud roostepruunikate peente soomustega või kiududega, silinderjas või alusel pisut jämenev, alusel kollane seeneniidistik, kuni 10 x 3 cm. Seeneliha valkjas, ei muuda värvust, jala aluses mõnikord kollakas, maitse mahe, lõhnata. Eospulber oliivpruun. Eosed käävjas-ellipsoidsed, 9–15 x 4–5 µm.

Okas- ja segametsades, sageli. VIII–IX. Söödav värskest.

Sarnane liik: rohekas sametpuravik.

Xerocomus fennicus

Kübar lillakaspunane, vananedes keskelt pruunikaskollane, kumer kuni lame, kuiv, peen-soomuseline, hiljem alates servast ruutjalt lõhenev, läbimõõt kuni 7 cm. Torukesed kollased, otse või nõgusalt jalale külge kasvanud; poorid sama värvusega, suured, ümarad kuni nurgelised, vajutamisel värvuvad siniseks. Jalg kübara värvusega, tipu poole kollane, ühtlase jämედusega, kuni 5 x 2 cm. Seeneliha kreemikas, muljutud kohtades muutub siniseks, maheda maitsega, lõhnata. Eospulber pruun. Eosed käävjas-ellipsoidsed, 10–15,5 x 4–6,3 µm.

Lehtmetsades, parkides, inimasustusest mõjutatud paikades koos kase ja sanglepaga, väga harva. VIII–X. Söödav värskest.

SINIPÄKK*Gyroporus cyanescens*

Kübar kahvatuokerjas, õlgkollane kuni määrdunud-kahvatupruunikaskollane, paksult vatjas-viltjas, sile, kuiv, läbimõõt kuni 12 cm. Torukesed kollakasvalkjad, nõgusalt jalale kinnitunud; poorid sama värvusega, väikesed, ümarad; vajutamisel värvuvad määrdunudsiniseks. Jalg kübara värvusega, paksult vatjas, sile, kuiv, väga kõva väliskestaga, algul säsikas, hiljem torujas, ülemisel kolmandikul tihti rõngasja paksendiga, katsumisel muutub sinakaks, kuni 8 x 4 cm. Seeneliha valge, jala alusel helekollane, murdekohtadel muutub kõikjal kohe väga intensiivselt tumesiniseks. Eospulber valkjaskollane. Eosed munajas-ellipsoidsed, 8–13 x 5–7 µm.

Männikutes, harva. VIII–IX. Hea söögiseen värskelt.

KASTANPÄKK*Gyroporus castaneus*

Kübar kastan-, kaneel- kuni kollakaspruun, noorelt peen-viltjas, sile, kuiv, algul poolkerajas, hiljem kumer-lame kuni isegi süvendiga, läbimõõt kuni 12 cm. Torukesed noorelt valged, hiljem kahvatukollased, nõgusalt jalale kinnitunud kuni peaaegu vabad; poorid sama värvusega, väikesed, ümarad. Jalg kübara värvusega või veidi heledam, noorelt peensametjas, sile, kuiv, silinderjas, allpool nõrgalt puhetunud, väga kõva väliskestaga, algul säsikas, hiljem torujas, väga habras, suhteliselt lühike, kuni 8 x 3 cm. Seeneliha valge või nõrgalt kollakas, murdekohtadel muutumatu värvusega, meeldiva pähklimaitsega. Eospulber sidrunkollane kuni valkjaskreem. Eosed munajas-ellipsoidsed, 8–12 x 5–6 µm.

Lehtmetsades, peamiselt tammede all, väga harva. VIII–IX. Hea söögiseen värskelt.

kapatatult söödav

söödav

tinglikult söödav

mittesöödav

Eesti punases raamatus ja/või riikliku looduskaitse all

mürgine

surmavalt mürgine

värskelt mürgine, kumatatult söödav

mürgisus kaheldav

Loe veel:

